

Avinguda del Repartiment. Obres d'urbanització (Dénia)
Pere Joan Roselló Sendra

Publicación digital

Actuaciones arqueológicas en la provincia de Alicante. 2004

Editor

Fernando E. Tendero Fernández

Sección de Arqueología del Ilustre Colegio Oficial de Doctores y Licenciados
en Filosofía y Letras y en Ciencias de Alicante

Año de la edición: 2007

Depósito legal: A-980-2006

Nom de la intervenció:	Avinguda del Repartiment. Obres d'urbanització
Municipi:	Dénia
Comarca:	La Marina Alta
Director:	Pere Joan Roselló Sendra
Equip tècnic:	—
Autor del article:	Pere Joan Roselló Sendra
Promotora:	GESFESA
Autorització:	2004/0879-A
Data de l'actuació:	02/11/2004 – 01/12/2004
Coordenades localització:	—
Períodes culturals:	Romà i tardoromà
Material dipositat:	Museu Arqueològic de la Ciutat de Dénia
Tipus d'intervenció:	Excavació de salvament

DESENVOLUPAMENT DE LA INTERVENCIÓ

Els treballs arqueològics han tingut com a objectiu el realitzar una prospecció mecànica dins la zona coneguda com a Hort de Morand. Es tractava d'arreglar l'estrat arqueològic d'una sèrie de rases efectuades sobre el que en temps antics era una platja, sense cap estructura. Aquest estrat estava dins l'aigua en l'època en que es va dipositar, i estava associat al port romà de Dianium, ja que en les parcel·les adjacents apareixen els vestigis de l'antiga ciutat i del port amb els *horrea*.

L'excavació, d'uns 1700 m², pot considerar-se l'ampliació de la realitzada uns mesos enrere (DE-C-04-09) en el solar contigu, i no presenta diferències significatives per tractar-se d'un mateix entorn arqueològic.

L'excavació va començar el 2 de novembre de 2004 amb dos peons, una màquina excavadora i l'arqueòleg Pere Roselló, sufragats per la constructora Denia-Parc, S. L., baix la supervisió del Servei Municipal d'Arqueologia de la Ciutat de Dénia. Finalitzà el dia 1 de desembre del mateix any.

El jaciment, emplaçat a l'avinguda del Llibre del Repartiment, es troba en una zona marjalosa modificada i reomplida a finals del segle XX amb gran quantitat d'enderrocs i materials que no seran estudiats, i que segons fonts orals es

tracten de reblits provinents de diverses obres de la ciutat de Dénia. En època romana la zona era de costa, i sembla ser que després esdevingué marjal. Aquesta zona marjalosa conserva alguns topònims com són: Ullals, Marjal, barranc del Regatxo... i sembla ser que ja els musulmans la coneixeren inhabitable, assentant-se a les altres cares del tossal del castell. De fet, el solar a excavar no ha estat mai construït, això permet que el conjunt material siga homogeni i es diferencien bé les capes d'estrats, sense pràcticament contaminacions de cap altra època.

Encara que en l'actualitat la parcel·la en la que s'han realitzat els treballs arqueològics estiga molts metres fora de la mar, en època romana es trobava dins l'aigua. Així ho demostren les algues i l'arena de l'estrat arqueològic, i també les restes de fauna i flora marina que hi ha amb els materials.

Coneixent que es tracta d'un entorn subaquàtic, que en l'època en que es deposita el material era dins l'aigua, i sabent que el port es trobava molt a prop, podem dir que ens trobem en una zona de fondeig.

El procés d'excavació arqueològica es realitzà amb una màquina excavadora al llarg del carrer en projecte, que té una amplària màxima de 12 m i una longitud total de 123 m, presentant un colze necessari per a l'adaptació del nou urbanisme a la ciutat de Dénia.

Es tracta d'una excavació condicionada per una sèrie de dificultats que limitaren la intervenció a les rases que més avant s'expliquen. Primerament, l'espai era bastant reduït per a separar el material extret amb la màquina, que també estava condicionada a fer unes rases d'uns 4,5 m de profunditat solsint la terra; a més, hi havia elements dins la zona d'excavació: un cable elèctric de mitja tensió, una canalització d'aigua potable i un tub d'aigües residuals que obligaven a encaixar les rases en aquest espai.

S'ha realitzat un conjunt de tres rases, amb distintes fases i mesures condicionades pel que s'ha explicat. La primera intervenció, la rasa 1 (UE 1 a UE 6) està ubicada en una zona d'eixampla del carrer, paral·lela al seu tram nord (asfaltat).

La segona és la rasa 2 (UE 7 a UE 12), perpendicular a la rasa 1, enllaçant-la amb la intervenció arqueològica DE-C-04-09, sent també perpendicular a la rasa 8 d'aquesta intervenció.

Finalment, el tercer conjunt de rases avarca tot el llarg del carrer des d'on acaba la rasa 1 fins a l'avinguda Dr. Fleming, mitjançant un conjunt de rases connectades: rases 3 a 10. La rasa 11 és una ampliació paral·lela a la rasa 5.

Tota l'excavació presenta una mateixa seqüència estratigràfica. Els dos primers estrats són de reblits moderns, amb materials de finals del segle XX que ho confirmen (plàstics i ferros). El tercer, format per una capa de terra color marró, s'adscriu a l'etapa de colmatació de la mar en la zona marjalosa. Els estrats 4 i 5 són plenament marítims: el 4 el formen algues amb algunes restes de fauna i contaminacions medievals (ceràmica islàmica), probablement quan l'àmbit era una marjal. En l'estrat 5 és on es troba tot l'estrat d'època romana, i queda ben delimitat per l'estrat 6, que és un sòl de roca arenisca (tosca) molt homogeni.

En conclusió, podem afirmar que aquesta intervenció ha documentat la presència d'un fondejador vinculat al port romà de Dianivm. Cronològicament està en ús durant tota l'època romana, com ho demostren la presència de vestigis materials que van des de les ceràmiques campanianes B-oides fins a les produccions més tardanes de *sigillata* africana D.

S'ha de remarcar la preeminència de les importacions d'àmfores de salaó i salses de peix, sobre tot amb pastes gaditanes, així com també els amforiscs que les taparien i que tenen el mateix tipus de pasta. Una primera interpretació és que la zona excavada, sobre tot on es situa la rasa número 5, és el lloc d'abocament d'àmfores a l'aigua una vegada extret el seu contingut per a un transport més còmode en terra.

Detall de l'excavació d'una rasa amb màquina

Segell de taller terrisser en una àmfora